

Obsah

Předmluva / 17

- Jak knihu používat / 17
- Úskalí neaktuálnosti / 17
- Jaký počítač používat / 18
- Jaké aplikace používat / 18
- Přednastavení aplikací / 19
- Rozšíření aplikací / 20

Dokument / 21

- Rozměr tiskovin / 21**
 - Počet znaků na řádek / 21
- Standardní formáty papíru / 24**
 - Nový dokument / 26
 - Sazební obrazec / 26
 - Samostatné stránky / 27
 - Protilehlé stránky (dvoustránky) / 27
- Mřížka / 30**
 - Vícesloupečková mřížka / 31
 - Komplexní mřížka / 34
- Vzorové stránky / 34**
 - Nastavení spadávky / 37
 - Řádkový rejstřík / 38
 - Počet řádků na stránce / 39
- Hierarchie informací / 40**

Písmo / 45

Klasifikace písem / 45

Varianty písma / 50

Verzáčky a minusky / 50

Rodina písma a nabídka řezů / 50

Škála duktů / 51

Škála šířkových verzí / 52

Neproporcionální písma / 53

Technologické parametry písma / 54

Formát písma / 54

Unicode / 54

Repertoár znaků / 55

Typografické finesy / 56

Přehled typografických fines / 56

Aktivace typografických fines / 60

Barevná písma / 60

Variabilní písma / 60

Velikost písma / 62

Optická velikost písma / 63

Volba vhodného písma / 65

Účel / 65

Čitelnost / 66

Estetická kvalita / 66

Perfektní technické zpracování / 67

Kombinování písem / 69

Kombinování podobných písem / 69

Kombinování odlišných písem / 70

Obrazové fonty ● / 71

Emotikony / 71

Správa fontů / 71

Složka Document fonts / 72

Písmová terminologie ● / 72

Pořízení písma / 75

Licence / 75

Open source / 75

Písmolijny / 75

Online obchody s písmy / 76

Předplatné a pronájem fontů / 76

Úpravy fontů / 77

Vyznačování / 77

Kurziva / 78

Tučný řez / 79

Kapitálky / 79

Verzátky / 79

Jiné písmo / 80

Odlišná barva / 80

Podtržení / 80

Podložení barvou nebo orámování / 81

Prostrkání / 81

Vyznačování a interpunkce / 81

Jak nevyznačovat / 82

Rozpoznávání písem / 82

Text / 83

Odstavec / 83

Řádkový proklad / 83

Zarovnání odstavce / 85

Řeka / 86

Odstavcová zarážka / 86

Pořadová sazba / 90

Mezera před a za odstavcem / 92

Spojování odstavců / 93

Odstavcové a znakové styly / 94

Vnořené styly / 97

GREP / 97

Vynucené zalomení / 99
Začátky dílů, částí a kapitol / 99

Řetězení textu ● / 101

Svislý text / 104

Typografická pravidla / 105

Vkládání speciálních znaků / 105

Typografická pravidla / 106

Klávesové zkratky a Unicode / 106

Spojovník a pomlčka / 107

Spojovník / 107

Pomlčka / 107

Interpunkce / 110

Tečka / 110

Čárka a středník / 111

Tři tečky / 111

Otazník a vykřičník / 112

Překvapník / 112

Dvojtečka / 113

Závorky / 113

Uvozovky / 114

Apostrof / 116

Symbols / 117

Stupeň / 117

Minuta a vteřina, stopa a palec / 117

Procento a promile / 118

Paragraf / 118

Ampersand / 118

Hvězdička a křížek / 119

Lomítko / 119

Středová tečka / 120

Podtržítko / 120

Puntík / 120	Tabulátory / 138
Mřížka / 120	Neviditelné znaky / 139
Numero / 121	Typografie na webu ● / 139
Zavináč / 121	
Copyright / 121	
Odstavec / 121	
Svislá a přerušená svislá čára / 122	Sazba a zlom / 141
Fleuron / 122	
Ručička / 122	Import textu do dokumentu / 141
Jmenovité množství / 122	Čištění textu / 142
Litr / 122	Chybně psaná slova / 143
Šipky ● / 122	Dublety / 144
	Zkratky / 144
Matematické znaky / 123	
Znaky pro základní matematické operace / 123	Úprava textu / 145
Krát / 123	Aplikování odtavcových a znakových stylů / 145
Průměr / 124	
Mikro / 124	Práce s objekty ● / 148
Pí / 124	Obrázové rámečky ● / 148
Nekonečno ● / 124	Textové rámečky ● / 151
	Zarovnávání objektů ● / 151
Měnové jednotky / 125	Objektové styly ● / 151
Čísla, číslice, číslovky / 126	Přehlednost a ořezová cesta / 151
Základní číslovky / 126	Optikální ● / 152
Řadové číslovky / 127	Typografické detaily / 154
Datum a čas / 128	
Telefonní čísla / 130	Ligatury ● / 154
Poštovní směrovací čísla ● / 131	Jednoznakové předložky a spojky / 155
Varianty číslic / 132	Parchanty / 156
Zlomky / 135	Optické korekce / 158
Problémy s čísly / 135	Nadpis, titulky, slogany / 158
	Internetové adresy (URL) / 159
Mezery / 136	Dělení slov / 160
Nedělitelná mezera / 136	Rozdělování výrazů na konci řádku / 163
Čtverčíková a půlčtverčíková mezera / 137	Sazba cizích slov / 164
Zúžená mezera / 137	
Vlasová mezera / 137	Zlom / 165
Zarovnávací mezera / 137	Zarovnávání objektů vůči sobě / 165
Ostatní mezery / 138	Optické zarovnání okraje sazby / 167

Tabulátory / 138

Neviditelné znaky / 139

Typografie na webu ● / 139

Sazba a zlom / 141

Import textu do dokumentu / 141

Čištění textu / 142

Chybně psaná slova / 143

Dublety / 144

Zkratky / 144

Zpracování textu / 145

Aplikování odstavcových a znakových stylů / 145

Práce s objekty ● / 148

Obrazové rámečky ● / 148

Textové rámečky ● / 151

Zarovnávání objektů ● / 151

Objektové styly ● / 151

Průhlednost a ořezová cesta / 151

Obtékání ● / 152

Typografické detaily / 154

Ligatury ● / 154

Jednoznakové předložky a spojky / 155

Parchanty / 156

Optické korekce / 158

Nadpisy, titulky, slogany / 158

Internetové adresy (URL) / 159

Dělení slov / 160

Rozdělování výrazů na konci řádku / 163

Sazba cizích slov / 164

Zlom / 165

Zarovnávání objektů vůči sobě / 165

Optické zarovnání okraje sazby / 167

Zavěšená interpunkce / 166
Vícesloupcová sazba / 168
Linky / 170
Orámování a podbarvení textu / 172
Tabulky / 172

Úvod do odborné sazby / 175

Rejstřík / 175
Poznámkový aparát / 177
Marginálie / 179
Resumé / 179
Matematická sazba / 179
Fonetická sazba / 180
Transkripce a transliterace / 181

Sazba cizích jazyků ● / 182

Důležité odlišnosti ● / 182

Angličtina / 184

Francouzština / 186

Němčina / 188

Polština ● / 190

Slovenština ● / 192

Španělština / 194

Speciální znaky používané v evropských jazycích / 196

Nelatinková sazba / 197

Publikace / 201

Vnitřní struktura knihy / 202

Úvodní strany / 202

Hlavní část / 202

Závěrečné strany / 203

Vakát / 203

Obsah / 203

Tiráž / 204

Paginace, záhlaví a zápatí / 206

Paginace / 206

Záhlaví a zápatí / 206

Textové proměnné / 207

Periodika / 208

Pravidla pro tvorbu periodik / 209

Písmo pro periodika / 209

Upoutávky a citáty / 210

Čárové nebo QR kódy / 210

Vazba publikací / 212

Sešitová vazba (vazba V1) / 213

Brožura (vazba V2) / 213

Šitá vazba s měkkými deskami (vazba V4) / 213

Pevná vazba (vazba V8) / 213

Kroužková (spirálová) vazba / 216

Knižní hřbet / 217

Ořízka / 218

Korektury / 219

Automatický korektor pravopisu / 219

Dohoda s klientem / 220

Korektury v PDF / 220

Korektury textu / 220

Korektury objektů / 221

Zanášení korektur / 222

Papírové korektury / 222

Korekturní znaménka / 222

Vizualizace / 224

Tisk / 225

Tisk publikací a akcidenčních tiskovin / 225

Digitální produkční maloformátový tisk / 225

Ofsetový tisk / 226

Risografie / 227

Tisk na rotačce / 227

Malonákladový tisk plakátů a prezentací / 228

Velkoformátový digitální tisk / 228

Sítotisk / 228

Tisk přímými barvami ● / 229

Základní typy vzorníků Pantone dle papíru / 229

Další typy vzorníků Pantone / 230

Papír / 231

Gramáž – plošná hmotnost / 231

Opacita – neprůsvitnost / 232

Volumen / 232

Směr vlákna papíru ● / 232

Vybrané typy papíru / 232

Speciální efekty / 234

Parciální UV lak / 234

Výsek / 235

Fóliová ražba / 236

Laminace / 236

Slepotisk / 237

Personalizace tiskovin / 237

Reprodukce fotografií a ilustrací / 237

Rastrový obraz / 237

Rozlišení / 238

Nedostatečné rozlišení / 238

Pérovka – černá, nebo bílá / 240

Černobílý obraz – stupně šedi / 240

Vícekanálový obraz / 241

Vhodné typy souborů / 242

Ohraničovací rámečky ● / 243

Věrná reprodukce barev / 243

Barevný obraz – miliony barev / 243

Nastavení monitoru / 244
Barevné profily / 244
Nastavení barev v aplikacích / 246
RGB workflow / 247
Nátisk / 247
Reprodukce uměleckých děl / 248

Vykrojení a přetisk / 248

Vykrojení / 248

Přetisk / 248

Soutisk / 251

Spadávka / 252

Tisková data / 253

Standard PDF/X / 253

Jak nastavit export do PDF / 253

Převod textu na obrysy / 255

Kontrola v tiskárně / 255

Archivace / 256

Co archivovat / 256

Jak archivovat / 257

Zálohování a verzování / 257

Kontrola chyb / 259

Chybějící spadávka / 259

Objekty umístěné příliš blízko okraje stránky / 259

Různé odstíny černé / 260

Špatně nastavené přetisky / 261

Zapomenuté přímé barvy / 262

Lichý nebo jinak nesprávný počet stran brožury / 262

Nesprávný rozměr dokumentu / 262

Příliš malé písmo, příliš tenké linky / 263

Nevhodný barevný profil / 264

Přesahující text / 264

Zapomenuté nebo chybějící fonty / 265

Doporučené zdroje / 267

České / 267

Zahraniční / 268

Online / 269

Rejstřík / 271

Typokniha vznikla z lásky ke knihám a typografii. Z radosti, kterou tvorba tiskovin přináší. Z vášně k písmu ve všech jeho podobách. Z obdivu k dílu typografů a grafických designérů. Z respektu k úsilí a pečlivé práci sazedičů a všech, kdo se podílí na vzniku tiskovin. Z úcty k autorům, jejichž slovům dávají designéři tvář.

Chci se o tuto svou lásku, vášně a radost pochlubit se všemi, kdo se tvorbou tiskovin zabývají.

JAK KNihu POUŽÍVAT

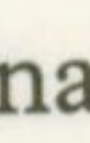

Tato kniha je rozdělena do několika samostatných částí, které pokrývají různé tématy související s tvorbou tiskovin. Předpokládám, že v této knize budete hledat odpovědi na konkrétní problémy nebo situace a nebudete ji číst od začátku do konce. Proto jsem doplnil velké množství křížových odkazů, které označuji symbolem a odkazem na číslo strany, kde se danému tématu věnuji podrobněji. Velkou péči jsem věnoval též rejstříku , který obsahuje i řadu synonym. Tučně uvedená čísla stran odkazují na místa, jež se danému jevu věnuji podrobněji.

I když je tato publikace zaměřena hlavně na tvorbu tiskovin v programech pro sazbu a zlom, mnohé postupy lze adekvátně využít i v dalších grafických aplikacích, na webu nebo v textových procesorech. Typografická pravidla jsou univerzálně platná a týkají se jakéhokoli papíru, ať má být vtištěn, nebo zobrazen na displeji.

OVĚŘENÍ A AKTUÁLNOST

Tvorba tiskovin je závislá na technologiích, aplikacích, standardech i normách, které se postupem času proměňují. Jsem si vědom toho, že některé informace mohou přetrvávat na aktuálnosti. Návody pro nastavení aplikací, příkazy pro úpravu souborů pro tisk, odkazy na softwarové nástroje apod. proto najdete na stránce typokniha.cz.

Uvedl jsem všechny vlastelské rozhraní i používanou terminologii tak, jak se používá v současnosti.

Kapitoly a oddíly označené byly buď přidány do 2. vydání *Typoknihy*, nebo byly výrazně rozšířeny či aktualizovány. Viz též poznámka na konci této publikace .